

foto © Concertnews.be

Recensie:

De Botanique: meer dan een botanische tuin

De Botanique kent een rijke geschiedenis zowel als botanische tuin als concertzaal. In 1979 kreeg de Franstalige gemeenschap het gebouw in handen en in 1983 werd het een cultureel centrum. Nu is het een oase van muziek. Wat zijn de problemen waar de Botanique mee te maken krijgt? En hoe ziet de toekomst eruit? Een gesprek met de persverantwoordelijke van de Botanique: Kris Mouchaers.

Hoe zijn jullie geëvolueerd tot nu? En hoe blijven jullie bestaan?

De Botanique is eigenlijk een cultureel centrum. Vroeger vond je daar vooral dans, theater, muziek en de typische culturele activiteiten. Geleidelijk aan is dat meer opgeschoven naar concerten en expo's. We merkten dat sommige podia minder geschikt waren voor bijvoorbeeld dans en meer voor concerten. Op vlak van concerten is er ook een grote evolutie geweest. Vroeger was het vooral klassieke muziek, jazz en Franse chanson. Nu leggen we de focus meer op opkomende, jonge indiebands binnen de rock-, pop- en electroscene. Er worden wel nog steeds Franstalige groepen geprogrammeerd want daarvoor krijgen we ook subsidies.

Hoe kunnen jullie dan overeind blijven?

Het is niet gemakkelijk, maar wij worden gesubsidieerd. Dat helpt. We hebben ongeveer 43% eigen inkomsten en de rest zijn subsidies van de Franstalige gemeenschap. We zijn geen commerciële zaal. Veel bands worden later bekender (commerciëler), maar dan zijn onze zalen niet meer groot genoeg. Wij doen het harde labeur en daarna gaan ze op de grote festivals en grote zalen grote sier maken (lachend), maar daar hebben wij geen probleem mee. Integendeel dat is onze missie. Men onderschat het belang om jonge bands voor de eerste keer een echt podium te geven. Je kan niet op Werchter staan voor je op een klein podium bent gestart. Die weg moeten alle artiesten door. Wij zijn heel blij dat we aan het begin van die schakel kunnen staan.

Jullie zijn een vzw. Is dat zodat jullie subsidies kunnen krijgen van de overheid?

Ik denk dat vanaf het moment dat je gesubsidieerd wordt, je een vzw bent. Zo ook de AB, Beursschouwburg, VK. Alle culturele instellingen zijn volgens mij vzw's.

Wat doet de Botanique dan met de winst die ze uit grote concerten haalt?

Die investeren we in concerten die verlieslatend zijn. En dat zijn er veel. Het is zo dat wij in de Orangerie winst kunnen maken, maar bij de Rotonde, zelfs als die uitverkocht is, komen we niet uit de kosten. Een simpele oplossing zou zijn dat je de prijs omhoog trekt, maar als je gesubsidieerd wordt, is dat niet aan de orde. Het publiek moet ook van de subsidies kunnen profiteren en daarom bieden we een acceptabele prijs aan.

In 2000 namen jullie het Koninklijk Circus over. Waarom en hoe is dat in zijn werk gegaan?

Zowel de stad Brussel als de Botanique waren vragende partij. Het was een mooie zaal die daar een beetje lag te verkommeren en waar niets mee gebeurde ook al had het gebouw de capaciteiten. Voor de Botanique ging het erom dat we dan een iets groter podium dan de Orangerie zouden hebben. Uiteindelijk is er een akkoord gekomen tussen de stad Brussel en de Botanique. Het gebouw blijft eigendom van de Stad Brussel, Botanique baat de zaal uit. Op dit ogenblik staat deze overeenkomst op de helling.

Nu is het Koninklijk Circus onafhankelijk, maar jullie blijven de bevoorrechte partner, zo staat het op jullie site. Hoe komt het dat ze niet meer bij jullie horen? Zit de stad Brussel hier voor iets tussen?

Op dit ogenblik is de directrice van de Botanique ook nog de directrice van het Koninklijk Circus. Dat is nog zo tot 2017. Het Koninklijk Circus heeft geen eigen programma, haast alle voorstellingen worden georganiseerd door externe organisatoren.

Heerst er een schrik dat jullie het Koninklijk Circus zullen verliezen aan de stad Brussel na 2017?

Die schrik is intussen al geëvolueerd naar aanvaarding, waarmee ik bedoel dat het waarschijnlijk zo gaat zijn. De Botanique is hiervoor in proces gegaan tegen de stad Brussel. Ik ga en mag daar dus niet te veel over zeggen. Ik ben uiteindelijk maar beperkt betrokken bij het Koninklijk Circus, behalve als de Botanique daar iets organiseert.

De stad Brussel heeft nog niet zo lang geleden La Madeleine in het concertleven geroepen. Hoe voelen jullie je daarbij?

In de muziekindustrie is het live gebeuren tegenwoordig zeer belangrijk. Vroeger was het omgekeerd en traden artiesten op om hun platen te promoten waardoor het album verkocht en ze daarmee hun boterham verdienden. Tegenwoordig wordt er op dat gebied, buiten de Adele's, nauwelijks nog echt geld verdiend aan een plaat en moet er dus meer opgetreden worden. Zo kan je zeggen dat er dus meer podia nodig zijn. Of La Madeleine nu een goede zaak is, daar ga ik mij niet over uitspreken. Het is alleen zo dat er in Brussel al waanzinnig veel concerten georganiseerd worden (nadrukkelijk) en ik denk dat dat op een goede manier gebeurt. De zalen sluiten ook perfect op elkaar aan zoals de Botanique en de AB, Beursschouwburg, VK, Magasin 4, Vorst, Paleis 12, festivals als Couleur Café. Of het nu echt nodig is om daar nog een zaal bij aan te weven, daar heb ik mijn twijfels bij. Is dat de taak van de stad Brussel?

Persverantwoordelijke van de AB, Kevin McMullan, vindt het een vreemde situatie dat een overheid die jou subsidieert je tegelijkertijd ook gaat beconcurreren. Kan je hem daarin vinden?

Het is een raar gegeven dat de stad nu een concertzaal gaat uitbaten terwijl er door de Vlaamse en de Franstalige gemeenschap toch al twee goede zalen aanwezig zijn. Het is niet helemaal correct dat dat de taak zou zijn van een stad. Als er nu geen enkele concertzaal zou zijn en er zou niemand zijn die dat zou willen doen, dan zou Brussel een concertzaal kunnen uitbaten, maar dat is niet het geval.

Wat Kevin daar zegt, is zeker een punt dat heel veel mensen delen.

De Botanique krijgt zoals reeds gezegd subsidies van de overheid. Worden jullie daardoor soms niet met een scheef oog bekeken in de sector?

AB, VK, Beursschouwburg, alle culturele centra worden gesubsidieerd. Anders zouden de prijzen ook serieus omhoog vliegen.

Een klassieker is dat privé ondernemingen vaak schermen met termen als concurrentievervalsing als het over de gesubsidieerde sector gaat. Terwijl zij vaak samenwerken met jullie, sterker nog ze gaan co producties aan met een gesubsidieerde speler als jullie. Vreemd, niet?

Iedere organisator heeft hoop ik wel een hart voor muziek. Ik heb niet het gevoel dat we scheef worden bekeken door andere organisatoren. De meesten zijn heel blij dat er zalen zoals de Botanique bestaan. Ik denk niet dat bijvoorbeeld Live Nation met de vinger gaat wijzen naar gesubsidieerde zalen als de Botanique of de AB. Jonge bands hebben steun nodig anders kunnen ze niet doorgroeien.

Hoe moeilijk is het om Nederlandstalige persverantwoordelijke te zijn voor een CC van de Franstalige Gemeenschap? Om aandacht te krijgen van de Nederlandstalige pers? Om een Nederlandstalig publiek te bereiken?

Ik doe dit nu al acht jaar en ik kan zeggen dat wij een goede relatie hebben met de Vlaamse pers en een zeer goede relatie met het Vlaamse publiek. Ik denk dat zo een 45% van het publiek Vlaming is en dat is een heel mooi gemiddelde. 80% van onze concerten zijn Engelstalig dus Vlamingen voelen zich ook aangesproken. We proberen natuurlijk iedereen te bereiken en werken daarom ook op de site in het Nederlands, Frans en Engels.

Hoe groot is de impact van de aanslagen op 22 maart 2016 en het verhoogde terreurniveau voor de Botanique? En welke maatregelen nemen jullie ten gevolge daarvan?

Sinds de aanslagen in Parijs voelen we al een impact en die in Brussel en Zaventem hebben het nog erger gemaakt. Iedereen zit nu met het idee dat er iets kan gebeuren terwijl we daar drie of vier jaar geleden totaal niet mee bezig waren hoewel er dan ook bijvoorbeeld een brand zou kunnen uitbreken. Een concert of een evenement waar veel volk op afkomt gaat eigenlijk nooit meer hetzelfde zijn. Op die manier is de impact levenslang.

Het zou absurd zijn om te zeggen dat we geen invloed meer voelen van de aanslagen, maar de ticketverkoop is zich nu wel stilletjes aan aan het herstellen. Dat ging deze keer ook sneller dan na de aanslagen in Parijs. De 24ste maart trad bijvoorbeeld Jess Glynne hier op. Dat was een uitverkocht concert en toen is er 35% van het publiek niet komen opdagen. De week daarna was het Matt Corby, dat was ook uitverkocht, en toen was het nog maar 4%, wat een normaal cijfer is. Jess Glynne was natuurlijk vrij kort na de aanslagen, maar ze is ook een commerciële artiest met een jonger publiek die misschien niet meer mochten komen van de ouders. Terwijl ons doorsnee publiek een volwassen mens is met een open geest.

De AB stelt zelfs in ons interview met hen dat er een reëel risico is dat ze de boeken moeten sluiten indien er nog aanslagen volgen. Is dat bij jullie ook zo? Of reageert de AB overdreven?

Wow (verbaasd). Dat lijkt mij hier net iets te voorbarig, maar je moet niet onderschatten dat er een verschil in publiek is. De AB zit al meer in een commerciële circuit en ik kan mij voorstellen dat dat publiek nog wantrouwer is om af te zakken naar Brussel. Wij hebben het voordeel dat 55% van ons publiek uit en rond Brussel komt. De AB heeft toch een nationaler publiek. Ik hoop niet dat we de boeken gaan moeten sluiten, maar daar wil ik eigenlijk niet over nadenken. Nog een aanslag in Brussel is een ramp voor Brussel en allicht héél België.

Artiesten verdienen hun boterham tegenwoordig met concerten waardoor de prijzen steeds hoger worden. Is er geen schrik bij de Botanique dat de mensen zullen wegblijven?

In de periode dat ik hier nu werk, heb ik niet het gevoel dat de prijzen significant gestegen zijn. Aan de andere kant weet ons publiek hoe de muziekindustrie in elkaar zit. We hebben een publiek dat nog echt geld besteedt aan muziek. Dat merk je ook aan de merchandisingstands na het concert waar vrij veel gekocht wordt. Ze beseffen dat als je alles gaat streamen, je de bands daar zeker niet mee gaat helpen. Dat de prijs dan iets duurder zal worden, maakt niet zo veel uit. Wij hebben daar eigenlijk weinig klachten over.

Jullie maken gebruik van een eigen online ticketshop. Waarom kozen jullie daarvoor en niet voor een samenwerking met een externe ticketingpartner?

We gebruiken Ticketmatic net zoals de AB. De Botanique gebruikt de software van Ticketmatic die we dan op onze eigen site plaatsen, maar we beheren het niet 100%. We gebruiken geen externe partner omdat je dan waarschijnlijk bij Ticketmaster uitkomt en zo in dezelfde pool gaat zwemmen als Live Nation. Ik weet niet of dat nodig is. Ticketmaster gaat over commerciële en grote getallen en daar horen wij helemaal niet bij. Ik denk wel dat het niet meer zeker is dat het zo zal blijven. We voelen dat er iets aan de hand is en dat het zou kunnen veranderen. Ticketmatic

moet nu gewoon dringend zijn update uitvoeren die ze ons al lang beloofd hebben en dan kunnen we daar weer fatsoenlijk over nadenken.

Hoe pakken jullie de zwarte markt aan?

De Botanique is eigenlijk te klein om daar veel last van te hebben. Het komt soms wel voor. Dat is dan vooral te zien aan de straatverkopers. Het meeste volk dat zijn ticket verkoopt, kan gewoon niet en verkoopt het door aan dezelfde prijs of soms twee euro duurder. Maar met het soort groepen dat wij brengen, hebben we daar niet veel last van.

Kevin McMullan vindt dat de AB en de Botanique elkaar goed aanvullen. Hebt u ook dat gevoel?

Ik heb dat gevoel absoluut ook. Daarom ook dat het concertlandschap in Brussel zo goed ontwikkeld is. Die twee hebben hun plaats en we aanvaarden dat ook van elkaar.

De AB wordt niet gezien als concurrent? Wie is jullie grootste concurrent dan wel?

Er is steeds een gezonde concurrentie tussen alle zalen en die moet er ook zijn. Ik neem aan dat onze twee hoofdprogrammatoren af en toe wel eens denken dat ze een bepaalde artiest ook wilden, maar dat is logisch. Een andere concurrent die we niet mogen vergeten is de televisie, internet en andere events. Mensen die blijven hangen voor hun scherm.

Wat zijn de sterktes, zwaktes, opportuniteiten en uitdagingen voor de Botanique?

De sterkte is het feit dat wij een zaal zijn die nog risico's neemt. Daarmee bedoel ik dat wij een podium bieden aan jong talent van zowel binnen- als buitenland. Dat we die programmeren voordat ze een hype geworden zijn. Daardoor hebben we bij de pers ook een goede reputatie.

De zwakte is dat we afhankelijk zijn van subsidies en ons publiek. Onze uitdaging is het bereiken van een breder publiek. Op dit ogenblik is dat misschien niet het ideale moment. De rust in Brussel moet eerst terugkeren, maar ik denk dat wij nog groeipotentieel hebben op ons publiek. 90% van de muziek die wij programmeren is super toegankelijk en ik denk dat mensen dat nog niet genoeg weten. De gemiddelde concertganger gaat maar twee of drie keer per jaar naar een concert en dan ga je al sneller naar een bekendere groep. We moeten meer uitpakken met de grote artiesten die wij in het begin van hun carrière een podium hebben gegeven.

Wat wil de Botanique graag nog bereiken in de toekomst?

Dat we verder kunnen programmeren zoals we dat nu doen en dat alle concerten uitverkocht zijn. Meer mensen laten kennis maken met de unieke ervaring van een intiem concert in een kleine zaal, zeker een zaal als de Rotonde. Het feit dat naar een klein zaaltje komen een fantastische ervaring is in de verf zetten.

< Caro Dralants >